

Vliv prostředí v obytných čtvrtích na využívání rekreačních obydlí ve Finsku - testování kompenzační hypotézy

Kompenzační hypotéza předpokládá, že nedostatek zahrad, parků a možností volnočasových aktivit v prostředí obytných čtvrtí zvyšuje cestování do druhých obydlí, navštěvování přírody mimo město nebo cestování na dlouhé vzdálenosti kvůli provozování volnočasových aktivit. Zvýšené cestování je spojeno s nárůstem spotřeby energie a množstvím uvolňovaného oxidu uhličitého (CO₂), a není tedy v souladu s konceptem plánování pro trvale udržitelný rozvoj měst. Tato studie ověřuje platnost kompenzační hypotézy za pomoci dotazníkového šetření (1189 respondentů, 30 % návratnost) o využívání rekreačních obydlí s posouzením vlivu demografických a socioekonomických faktorů. Posuzování využívání oproti posuzování vlastnictví druhých obydlí se jeví jako vhodnější přístup, protože zahrnuje větší počet vstupních dat a lépe zohledňuje socioekonomické faktory. Kvalita prostředí obytných čtvrtí byla vyjádřena 4 faktory: hustota budov, přístup k soukromé zahradě, dostupnost místních zelených ploch (rozloha min. 1,5 ha) a větších parků (rozloha min. 20 ha). Z 80 % slouží jako rekreační nemovitost chata.

Výsledky částečně potvrzují kompenzační teorii. V jejím souladu s rostoucí hustotou budov a s omezeným přístupem k soukromé zahradě roste využívání rekreačních obydlí. Naopak nebyl prokázán vliv dostupnosti zelených ploch a parků.

Využitelné výstupy:

- Přibližně 16 % majitelů nemovitostí vlastní i rekreační obydlí. Dále má 61 % z dotazovaných přístup k vlastnímu, rodinnému nebo kamarádově rekreačnímu obydlí, 57 % má přístup pravidelný. Pravidelný uživatel stráví průměrně 58 dní za rok v rekreační nemovitosti. Průměrný počet dní u respondentů včetně neutilizátorů činil 32 dní v roce.
- Dále vyplývá, že využívání rekreačních nemovitostí je ovlivněno příjmem. Jedinci s vyšším příjmem ($\geq 120\,000$ €/rok) využívají tyto nemovitosti výrazně častěji v průměru 55 dní/rok než jedinci s příjmem nižším ($< 10\,000$ €/rok) v průměru 11 dní/rok.
- Byla zjištěna nelineární závislost využívání rekreačních obydlí na věku. Nejvíce využívá rekreační obydlí věková kategorie 65-74 let, zejména noví penzisté, a to v průměru 41 dní/rok, zatímco věková kategorie 15-29 let pouze 17 dní/rok.
- Ze socioekonomických skupin nejvíce využívají rekreační obydlí penzisté (40dní/rok), nejméně kategorie studentů, nepracujících atp. méně než 20 dní/rok.
- Také vícečlenné domácnosti využívají rekreační obydlí více než jednotlivci. Rodiny s dětmi pak zde tráví méně času.
- Lidé žijící v bytech využívají oproti lidem žijícím v rodinných domech rekreačních obydlí více, avšak tento rozdíl není statisticky významný.
- Lidé bydlící ve městě využívají rekreačních obydlí více než lidé žijící na venkově, což může být vysvětleno prokázanou kladnou závislostí hustoty budov na využívání rekreačních obydlí. Lidé z obytných čtvrtí s nejvyšší hustotou budov tráví v rekreačních obydlích 43 dní/rok oproti 19 dní/rok u lidí s nejnižší hustotou budov.

Grafické přílohy: [fig.1.jpg](#) [1]

 [table1.jpg](#) [2]

 [table2.jpg](#) [3]

 [table3.jpg](#) [4]

Zdroj: Anna Strandell, C. Michael Hall (2015): Impact of the residential environment on second home use in Finland – Testing the compensation hypothesis. *Landscape and Urban Planning* 133.

Zadal: Vladimír Klapka

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/vliv-prostredi-v-obytnych-ctvrtich-na-vyuzivani-rekreacnich-obydli-ve-finsku-testovani-kompenzacni-h>

Odkazy:

[1] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fig.1.jpg>

[2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/table1.jpg>

[3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/table2.jpg>

[4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/table3_0.jpg